

Brainport Development NV
Jaaroverzicht
2016

Samen werken aan een sterk Brainport

Inhoud

Inleiding

Pagina 3

Events 2016

Pagina 6

BUSINESS

Pagina 8

Prestaties Brainport Development
Opvallende resultaten

PEOPLE

Pagina 14

Prestaties Brainport Development
Highlights
Opvallende resultaten

TECHNOLOGY

Pagina 18

Prestaties Brainport Development
Opvallende resultaten

BASICS

Pagina 20

Prestaties Brainport Development
Highlights
Opvallende resultaten

INTERNATIONAAL

Pagina 24

Prestaties Brainport Development
Highlights
Opvallende resultaten

Maatschappelijke uitdagingen en portfolio projecten

Pagina 28

Projectenoverzicht

Pagina 30

Inleiding

Voor u ligt het jaaroverzicht 2016 van Brainport Development, de economische ontwikkelingsmaatschappij van en voor Brainport Eindhoven. In deze regio werken bedrijven, kennisinstellingen en overheden op een bijzondere manier samen aan een sterke, toekomstbestendige hightech regio waarin de innovatieve maakindustrie centraal staat. De Stichting Brainport bepaalt de meerjarenstrategie voor de regio. Brainport Development werkt met partners in het veld aan het uitwerken en tot ontwikkeling brengen van die strategie. Bevlogen en resultaatgericht, verbindend en toegankelijk: dat zijn onze kernwaarden.

Het jaar 2016 was voor Brainport Development een jaar waarin internationalisering centraal stond en waarin we heel serieuze resultaten hebben geboekt in onze Haagse lobby. Daarnaast was 2016 het eerste volle jaar waarin we uitvoering gaven aan de Next Generation Strategie.

Internationalisering

Brainport Eindhoven staat internationaal steeds meer op de kaart als innovatieve hotspot. Binnen het Brainport International Programme ondersteunen we de internationale ambities van in Brainport gevestigde MKB'ers en bedrijvencusters. In 2016 hebben we tijdens 18 inkomende en 13 uitgaande missies zo'n 90 bedrijven in contact gebracht met potentiële internationale samenwerkingspartners. Daarnaast zetten we binnen dit programma sterk in op het aantrekken en behouden van buitenlandse bedrijven in de regio. Dit heeft in 2016 geleid tot het vestigen van 31 nieuwe bedrijven in Brainport Eindhoven, waaruit 751 extra directe arbeidsplaatsen voortkwamen.

Naast internationale bedrijfscontacten zijn overheidsnetwerken cruciaal om onze internationale effectiviteit te vergroten. Het bezoek van Bondskanselier Merkel was daarom natuurlijk een hoogtepunt in 2016. Een duidelijke erkenning van de economische positie die de regio inneemt in binnen- en buitenland. Bovendien gaf dit ons een podium om het innovatieve vermogen van bedrijven internationaal te positioneren. Onze Duitse contacten hebben ook geleid tot nauwe samenwerking met het Fraunhofer-Gesellschaft. Hieruit zijn inmiddels concrete samenwerkingsprojecten tot stand gekomen rond Smart City oplossingen op het gebied van energie, mobiliteit en ict.

Naast het bezoek van Bondskanselier Merkel organiseerden we in 2016 nog een aantal grootschalige internationale conferenties. Vlak voor de zomer vond de Week of Innovative Regions in Europe (WIRE) plaats, die we organiseerden in opdracht van de Europese Commissie. Ruim 400 vertegenwoordigers van Europese regio's, EU lidstaten, clusterorganisaties, bedrijven en kennisinstellingen kwamen bijeen om het Europese regionale innovatie beleid te bespreken. WIRE was voor ons een uitgelezen kans om onze innovatiefste kant aan Europa te laten zien. En in het najaar vond de mondiale jaarconferentie van het TCI Network plaats in onze regio. We organiseerden dit samen met Wageningen University & Research om met name de food en hightech clusters binnen Zuidoost-Nederland te versterken en daarnaast het clusterbeleid (inter)nationaal op de kaart te zetten en te verbinden. Daarmee wisten we ruim 500 internationale deelnemers van 39 verschillende nationaliteiten naar de regio te trekken.

Brainport = Mainport

De aantrekkelijkheid van Brainport als internationale innovatieve hotspot hangt niet alleen af van de bedrijven en instellingen die er gevestigd zijn en van de banen en carrièrekansen die zij bieden. Het woon- en leefklimaat bepaalt ook sterk onze internationale concurrentiepositie. In 2016 is onder leiding van de Captains of Industry hierover een helder signaal afgegeven aan het kabinet: ons woon- en leefklimaat is niet op internationaal niveau en wil deze regio de sterke rol voor de Nederlandse economie blijven behouden, dan moet er fors geïnvesteerd worden. Onze intensieve lobbyactiviteiten over de afgelopen vijftien jaar raakten daarmee in een stroomversnelling. Bij de presentatie van de Miljoenennota kwam al de eerste bescheiden financiële toezegging en in het najaar kwam de erkenning dat Brainport een Mainport is van nationaal belang. Op basis daarvan zijn we samen met het Rijk eind 2016 gestart met de voorbereidingen van een Nationale ActieAgenda Brainport.

Next Generation Aanpak

Vlak voor de zomer van 2015 lanceerde de stichting Brainport een nieuwe economische koers: Brainport Next Generation. Een nieuwe route op weg naar blijvend economisch succes voor onze regio. Begin 2016 hebben we dit direct vertaald in een nieuwe aanpak voor onderwijs en arbeidsmarkt: het Brainport Technologiepact Next Generation. Dit pact omvat een innovatie agenda om het meest cruciale vraagstuk voor de doorontwikkeling van Brainport Eindhoven aan te pakken; hoe zorgen we nu en in de toekomst voor voldoende gekwalificeerd talent? Samen met het primair en voortgezet onderwijs werken we aan hele nieuwe onderwijsmethodes om kinderen beter voor te bereiden op hun toekomst in Brainport. En samen met ondernemers ontwikkelden we een experimentele aanpak om de competenties van medewerkers continu op peil te houden. Ook het aantrekken van internationale studenten en kenniswerkers was in 2016 weer heel belangrijk. Bijvoorbeeld via de nieuwe Young Brainport Summer School en via het Brainport Talent Center waarin 35 bedrijven samenwerken.

Vanuit de nieuwe strategie zijn we in 2016 ook gestart met parenting sessies, waarmee we grotere regionale bedrijven, veelal CEO's van grotere familiebedrijven zoals VDL, Bavaria en Brabantia, koppelden aan startende en groeiende bedrijven. Het blijkt voor beide partijen een zeer succesvol concept, waarmee we in 2017 zeker doorgaan.

Een andere route naar toekomstig economisch succes voor Brainport Eindhoven is de koppeling tussen onze hightech kracht en mondiale uitdagingen op het gebied van gezondheid, mobiliteit, energie, voedsel en veiligheid. Brainport Development is voor de regio het platform om slim én samen op die maatschappelijke kansen in te spelen en zo het open innovatie ecosysteem van Brainport Eindhoven verder uit te bouwen. In dit jaaroverzicht leest u hoe we daar in 2016 vorm aan hebben gegeven.

Tot slot was 2016 ook het jaar waarin de 21 gemeenten van de Metropoolregio Eindhoven opnieuw hun vertrouwen in ons hebben uitgesproken waarmee de basisfinanciering voor Brainport Development voor de komende 4 jaar is gegarandeerd. Daarmee kunnen wij, samen met vele partners, verder werken aan een sterk Brainport Eindhoven!

Namens alle medewerkers van Brainport Development,

Drs. Imke C. Carsouw-Huizing
Algemeen Directeur

Brainport Development, wie zijn we en wat doen we?

Wij zijn de economische ontwikkelmaatschappij van Brainport Eindhoven

How

Als **onafhankelijke organisatie** dragen we bij aan de economische strategie van stichting Brainport en zetten wij deze op **bevlogen** wijze om in **concrete resultaten**. Wij zijn de ultieme **verbinders**, **toegankelijk** en **vernieuwend** en werken **vraaggestuurd** samen met onze stakeholders.

Why

Samen werken aan een sterk Brainport

What

Wij stimuleren en realiseren **projecten en programma's**, **promoten** Brainport in binnen- en buitenland en **ontwikkelen** en **monitoren** de **regionaal economische strategie** en **lobbyen** hiervoor.

Strategie

High tech Systems & Materials en Design en de daaruit voortkomende sectoren en clusters zijn **de pijlers** van de regionale economie. Wij hanteren een integrale aanpak met acties in de vijf domeinen **People, Technology, Business, Basics** en **International** en de maatschappelijke uitdagingen om die pijlers structureel te versterken.

Partners

Multi-Helix partijen uit de regio: bedrijfsleven, kennis- en onderwijsinstellingen, overheden, investeerders, burgers, designers, etc.

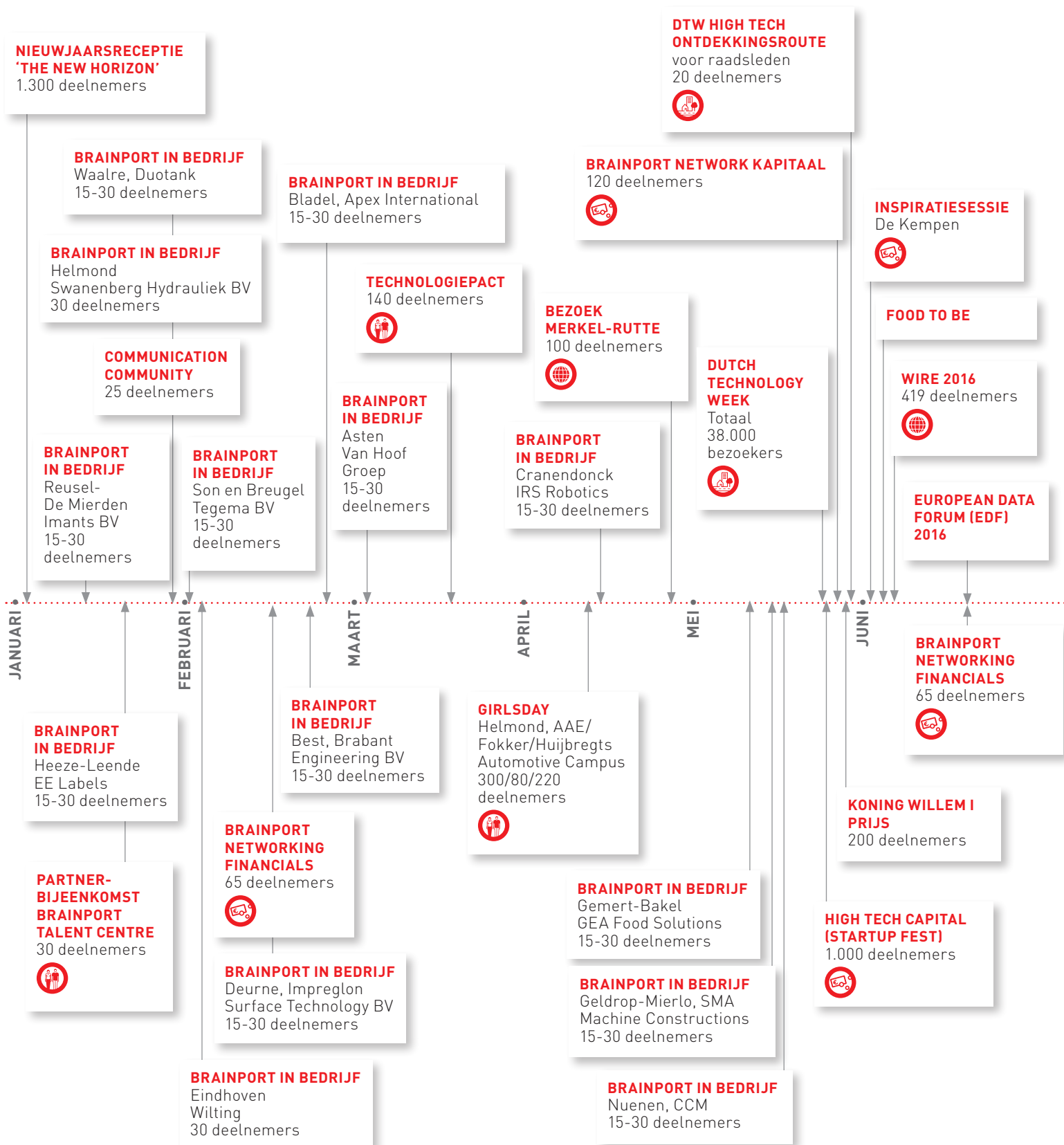

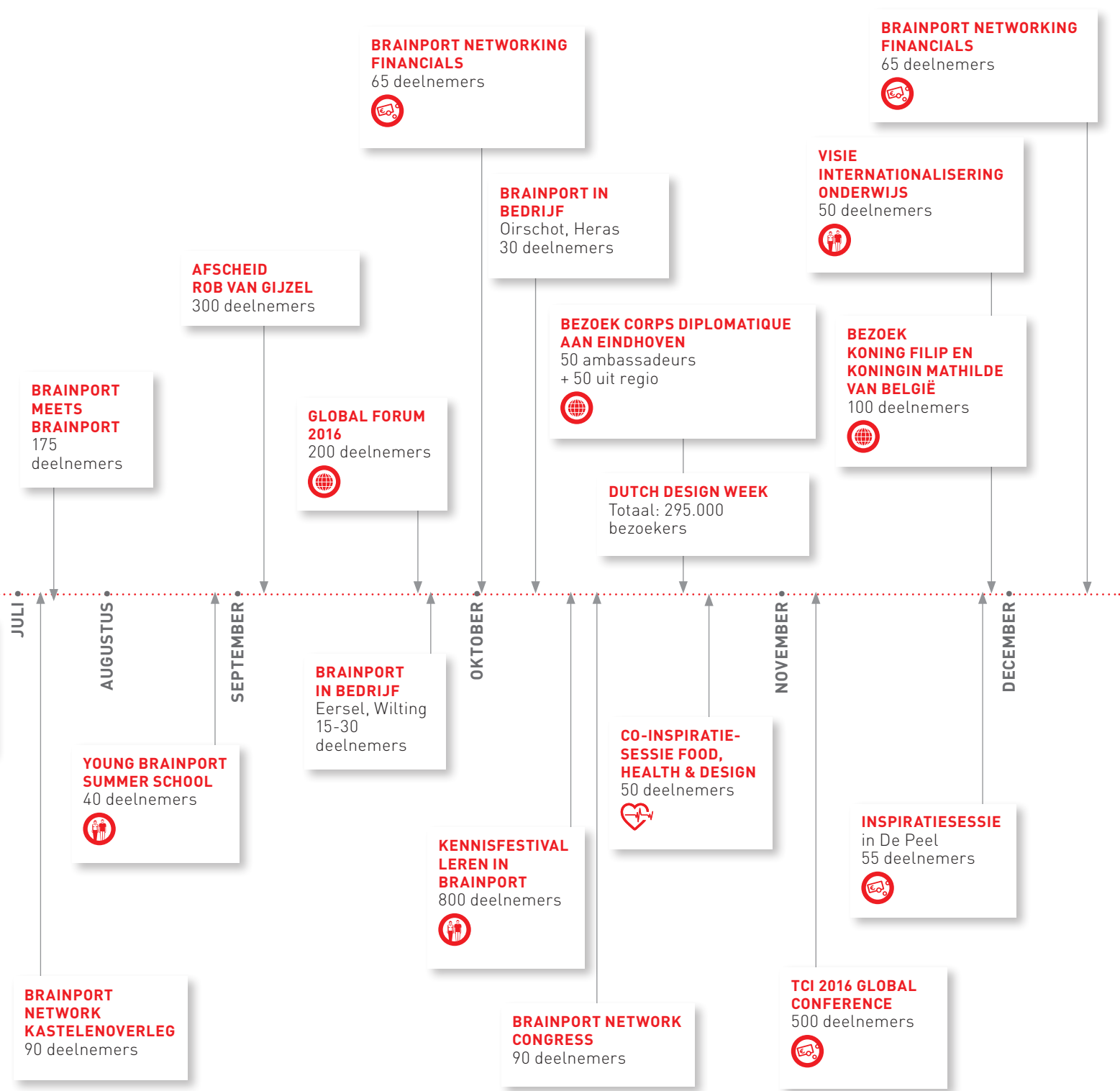
Rollen

Afhankelijk van de activiteiten die we uitvoeren, nemen we verschillende rollen aan: **netwerkregisseur**, **projectleider**, **beleidsbeïnvloeder**, **onderzoeker** en **critical friend**.

EVENTS 2016

Deze bijeenkomsten zijn (mede) georganiseerd door Brainport Development of Brainport regio heeft er een grote bijdrage aan geleverd (inhoudelijk, menskracht).

Groeiend dienstenpakket voor ondernemers

Bedrijvigheid in de Brainport regio is sterk gebaat bij kennisuitwisseling en samenwerking tussen ondernemers en met financiële partijen. Daarom realiseerden we in 2016 nieuwe initiatieven om alles wat onze regio biedt aan startende en snelgroeende bedrijven beter te verbinden, zichtbaarder te maken en vooral ook verder uit te bouwen. Zo is onder meer de betrokkenheid van grotere mkb'ers en corporates bij nieuwkomers groter geworden. Met de uitbreiding en intensivering van ons bestaande dienstenpakket voor ondernemers wisten we zaken als co-creatie (vernieuwing), co-manufacturing en facility sharing te versterken en versnellen. Dat gebeurde met name ook binnen de clusters, waar gegroepeerde bedrijven samen een langetermijnvisie ontwikkelen en het hightech ecosysteem van Brainport een belangrijke impuls geven.

• Nieuwe impulsen

Een van de meest omvangrijke nieuwe tools voor bedrijfsondersteuning is de community Next Move. Samen met Fontysstudenten deden we onderzoek naar het nut en de noodzaak van deze community. Daaruit bleek dat de gekozen vorm en genomen stappen goed aansluiten op de behoeftes van de doelgroepen. **Zo brachten we al 100 van de circa 285 gescreende starters en groeiers in contact met Next Move partners.** Ondernemersvragen die niet met financiering te maken hadden, hebben we vanuit Next Move uitgezet in ons regionale netwerk. **Helemaal nieuw in 2016 waren de zogeheten parenting sessies, waarmee we grotere regionale mkb-bedrijven, veelal CEO's van grotere familiebedrijven zoals VDL, Bavaria en Brabantia, koppelden aan startende en groeiende bedrijven.** We organiseerden 4 sessies voor in totaal 12 starters/groeiers. Het traject is geëvalueerd met de 'parents' en de deelnemers en wordt door beide partijen als zeer nuttig ervaren. Starters krijgen waardevolle feedback en de grotere bedrijven blijven op deze manier up to date met nieuwe marktontwikkelingen. Voor beide partijen betekent deze samenwerking bovendien een uitbreiding van hun netwerk.

• Starten en groeien

We hebben de financieringsinstrumenten voor het regionale bedrijfsleven verbreed en gewaarborgd. **We voerden ruim 285 intakegesprekken met starters en groeiers, 35 meer dan beoogd.**

Daaruit kwamen 170 financieringsvraagstukken. In 40 gevallen hielpen we deze ondernemers daadwerkelijk aan financiering, circa 40 trajecten lopen nog. Ruim 200 ondernemers kwamen in aanmerking voor een vervolgesprek over steun voor een nieuwe bedrijfsfase. De vraag naar zulke gesprekken was echter groter dan dat aantal, maar we hebben prioriteiten gesteld en keuzes gemaakt om de kwaliteit en meerwaarde te waarborgen. Concrete ondersteuning van bedrijven verliep ook via Bright Move, waarmee we bedrijven met 5 directe leningen en 12 vervolffinancieringen (10 mio) verder hielpen. Het beoogde aantal was weliswaar iets hoger, maar de kwaliteit van de financieringsaanvragen bleek niet in alle gevallen toereikend. Verder was de voucherregeling afgelopen jaar weer een succes; via de provincie Noord-Brabant werden (conform jaarplan) 20 vouchers uitgegeven, die in 80% van de gevallen tot bedrijfsfinancieringen leidden. In 2016 brachten we ook weer Financieringstafels bij elkaar. In totaal waren er 9 van zulke tafels waarbij 35 bedrijven aanschoven. **Dat betekende voor 23 bedrijven dat ze eerder afgewezen plannen alsnog konden doorzetten.** Ook bewezen de 15 expertpanels die we in 2016 bij elkaar brachten weer hun waarde. Met 8 klankbordgroepen voor starters onderling en 5 jurybijeentkomsten (waarin E52, ASML, Fontys Hogescholen, TIAS en het Summa College) wisten we de koppeling van regionale kennis en startups nog meer te versterken. Dankzij onze multidisciplinaire ondersteuning en advisering van nieuwe en opkomende bedrijven versterkten we het regionale ondernemersklimaat. Door de samenwerking tussen het mkb, start-ups en corporates te faciliteren en versnellen, zorgen we voor een goede mix die de benodigde dynamiek oplevert.

Prestaties Brainport Development Business

Bovendien merken we dat de financieringsbereidheid van investeerders groeit.

Op nationaal niveau zijn we een belangrijke partner van Startup Delta. Dit platform onder leiding van prins Constantijn verbindt en promoot Nederland als een aantrekkelijke startup 'hub' nationaal en wereldwijd. Brainport Eindhoven is een belangrijk concentratiegebied voor startups. **Fortune gaf Eindhoven in 2016 nog een plek in de top-10 van 'Best new global cities for startups'**. Samen met de gemeente Eindhoven, zorgen we sinds 2016 via een speciale 'startup officer' voor meer dynamiek, groei en werkgelegenheid rondom startups. **In Eindhoven komt de startup community regelmatig bij elkaar onder leiding van wethouder Depla om een gezamenlijk actieplan voor optimalisatie van het startup ecosysteem in Brainport te ontwikkelen.** De Eindhoven Startup Alliance waar ook de grote corporates in deelnemen is hier intensief bij betrokken.

We blijven ondernemerschap stimuleren en aanwakkeren, ook binnen bedrijven. In 2016 realiseerden we ook een succesvol initiatief met een groep young managers van Philips (30 personen) om te komen tot een meer Next Generation gerichte aanpak binnen Philips. Verder waren we als jury en sponsor betrokken bij de ASML Young Talent Award.

• Doorontwikkeling

Natuurlijk hebben we in 2016 succesvolle programma's en initiatieven doorontwikkeld. We zijn nog steeds betrokken bij de ontwikkeling van de Health Innovation Campus bij het Maxima Medisch Centrum. **Ons streven om daarbij te starten met vier deelnemers in het incubatorprogramma is gelukt.** Ook hebben we de MKB financieringsgids voor 2016 wederom geactualiseerd en neemt het gebruik hiervan licht toe. Al met al stimuleerden we in 2016 op brede schaal onderlinge kennisuitwisseling en samenwerking met financiële partijen binnen de Brainport regio; we voerden in totaal 240 gesprekken met financiers, kennisinstellingen en andere netwerkpartners naar aanleiding van vraagstukken die wij in de regio signaleren. **Dankzij die gesprekken komen we tot structurele oplossingen voor die vraagstukken en kunnen we bedrijven verder helpen binnen het regionale ecosysteem.** Bovendien verstevigen en verduidelijken we zo onze eigen positie in dat ecosysteem.

• Afscheid business incubation Twice

In 2016 heeft Brainport Development afstand gedaan van het management van de business incubator Twice. De incubatorformule van Twice is uniek; gericht op fysieke clustering van jonge groeiende ondernemers met veel ondersteunende faciliteiten en 'easy-in-easy-out' mogelijkheid. Dit heeft nog steeds een belangrijke functie in het Brainport ecosysteem. Het speelveld is echter de afgelopen 15 jaar enorm veranderd en er zijn meerdere partijen bij gekomen die een rol hebben rond business incubation. Brainport Development ziet het dan ook als een gezonde ontwikkeling dat Twice definitief zelfstandig verder is gegaan. In 2016 heeft deze ontvlechting van Twice en Brainport Development plaatsgevonden. **Vanuit Brainport Development zijn afgelopen jaar veel inspanningen geleverd om Twice als zelfstandige organisatie een goede start te geven.** Als aandeelhouder blijven we ook na de ontvlechting natuurlijk wel nog sterk betrokken bij Twice. Het is een waardevol instrument in onze regio en daarvoor blijft de steun vanuit onze dagelijkse werkzaamheden in het businessdomein onverminderd.

Highlights Starten en Groeien

Business

Next Move

In 2016 kwam het platform Next Move (www.nextmovetosucces.nl) tot wasdom met een website die de koppeling maakt met regionale partijen die actief betrokken zijn bij Incubatie-Acceleratie-Development en Finance.

Daarmee hebben we nu, in samenwerking met kennisinstellingen, bedrijven en overheid, een centrale ingang gerealiseerd voor de innovatieve starter, maar ook voor de mkb'er die worstelt met innovatie. Na uitvoering van een scan koppelen we ondernemers aan een van de vele aangesloten partijen die het best geëquipeerd is voor de benodigde ondersteuning op het gebied van incubatie, acceleratie, financiering of development. Is een goede match niet direct mogelijk, dan komt de betreffende ondernemer terug bij Next Move en zoeken we een andere succesvolle koppeling. Dankzij de Next Move methode komt transparante samenwerking binnen het Brainport ecosysteem tot zijn recht en vermijden we dat ondernemers met vragen van het kastje naar de muur worden gestuurd.

Parenting sessies

In 2016 zijn we begonnen met het organiseren van parenting sessies. Daarin helpen CEO's van grotere regionale bedrijven (en/of direct betrokkenen van de CEO) starters verder op weg met hun onderneming.

De starters mogen tijdens zo'n parenting sessie drie hulpvragen (gericht op bedrijfsontwikkeling) stellen (dus niet van financiële aard) en krijgen daarop waardevolle feedback van de 'parents'. Tegenprestatie is dat de starter minimaal één gratis dienst op basis van diens expertise aanbiedt. De bijeenkomsten in 2016 zijn geëvalueerd en als zeer nuttig ervaren; nagenoeg alle starters zijn verder geholpen, ofwel in het bedrijf van een van de CEO's, ofwel via het netwerk van de CEO. Zowel starters als de deelnemende grotere bedrijven zijn zeer te spreken over de opzet. Het is een heel praktische vorm om grotere bedrijven en startups aan elkaar te koppelen. Daarmee creëerden we ook meer betrokkenheid bij de grotere mkb-bedrijven en corporates bij het stimuleren en faciliteren van (nieuwe) bedrijvigheid in de Brainport regio.

Programma Clustervorming

DYNAMISCHE IMPULS

In 2016 hebben we onze inzet op clusters een flinke impuls gegeven en zodoende ondernemers binnen die clusters geholpen om hun ambities te verwezenlijken. We zien clusters als groepen van bedrijven die op de lange termijn en met een gezamenlijke agenda samenwerken en elkaars concurrentievermogen versterken. **Daarmee versterken we ook het hightech ecosysteem van Brainport.** De dynamiek binnen clusters is groot en de onderwerpen die er spelen, zijn heel divers en wisselend. **In 2016 hebben we de smart mobility-tak binnen Automotive NL maatwerk geboden door gezamenlijk het 'Bereikbaarheidsakkoord' (met daarin bijzondere aandacht voor smart mobility) met de 21 MRE-gemeenten te realiseren.** We zijn met 6 food bedrijven uit de regio (verbonden via Food Tech Brainport) op internationaliseringsmissie naar Canada geweest. Brainport Industries is internationaal geprofileerd op internationale (cluster)events (European Business Network (Guimaraes, PT) en European Cluster Days (Brussel, BE)). We hebben samen met SlimmerLeven2020 een kennisinspiratiesessie rond food, health en design opgezet en vervolgens verder geholpen om dit programma nog beter te benutten. Het cluster Sports & Technology ondersteunden we met de inschrijving op een Europees gesubsidieerd project (via het Operationeel Programma Zuid) rond valorisatie van de innovatieve ideeën die uit hun sportfieldlabs voortkomen. **Daar kunnen wij vanuit business development een goede verbindende rol spelen.** Zo zijn er veel voorbeelden van rollen die wij aannemen en concrete activiteiten die we uitvoeren voor clusters. Dat doen we altijd op hun verzoek.

NIEUWE CLUSTERS & DOORONTWIKKELING

Bij het versterken van clusters in ontwikkeling hadden we de **grootste successen in het High Tech Software cluster.** De leden hebben gewerkt aan een nog scherper projectplan, met daarin concrete activiteiten waar ze samen aan blijven werken. Photon Delta had de kick-off in januari 2016 en gedurende het jaar bleek dat er grote uitdagingen liggen in het vinden van de unieke marktkansen van deze doorbraaktechnologie. **De betrokken bedrijven zelf zijn wel degelijk gegroeid en hebben financiering opgehaald.** Verder zijn in 2016 de eerste verkenningen gedaan voor het vormen van een cluster in Augmented en Virtual Reality. Dit is een mooi voorbeeld van onze affiniteit met het bedrijfsleven in Brainport. **Er is in onze regio een aantal startende AR/VR-bedrijven die de hightech maakindustrie met deze technologie kunnen versterken.** We zoeken met deze groep naar de gedeelde motivatie om een cluster te vormen.

VERBINDEN EN PROMOTEN

We hebben in 2016 sterk ingezet op het collectief aan clusters om het functioneren van die clusters te verbeteren en onderlinge samenwerking te bevorderen. **Tijdens een Clustermanagers Meetup werd helder hoe we clustermanagers in een lerend netwerk het best aan elkaar kunnen verbinden.** Zodoende zien 6 clustermanagers ons als relevante gesprekspartner; ze weten dat wij mee kunnen denken met hun specifieke vraagstukken. **Onze rol als kennispartij en ervaringsdeskundige rond clusters wordt steeds beter erkend en geraadpleegd.** Die rol maakten we 2016 verder waar door mee te denken over de business case achter het living lab van DITSS (Dutch Institute for Technology, Safety & Security). Ook hebben we clusters nadrukkelijker op de beleidsagenda gezet, zowel regionaal, provinciaal als nationaal. Dat sluit goed aan op ons doel om op nationaal niveau meer aandacht te vragen voor beleids- en financieringsinstrumenten voor clusters. Onder andere de gemeentes Eindhoven, Helmond en Gemert-Bakel zijn met ons in gesprek over clusterontwikkeling. **Op verzoek van het ministerie van Economische Zaken gaven we een presentatie over de Brainport clusteraanpak.** En we hebben actief ingezet op onze relaties met Platform 31, KplusV, beiden kennis- en netwerkorganisaties met speciale aandacht voor clusters, en het TCI Network (The Competitiveness Institute). **De jaarconferentie van TCI (TCI Global Conference 2016) was een goed vehikel om onze cluster-positie te verstevigen.** We hebben een groot aantal partners aan ons weten te verbinden; 10 financiers (EZ, provincies Noord-Brabant en Gelderland, ZLTO, MRE, Brainport Network, BOM, AgriFoodCapital, LED en de gemeente Eindhoven), 17 clusterpartners en 6 onderwijsinstellingen. Tijdens drie partnermeetings is clusterontwikkeling besproken en hebben we partijen met elkaar in contact gebracht.

Highlights Starten en Groeien

Business

High Tech Software cluster (HTSc)

Brainport is de regio voor de hightech maakindustrie. Hier worden de meest ingewikkelde machines ter wereld gemaakt. Die 'hardware' wordt natuurlijk steeds meer aangestuurd door 'software'. Daarom is het belangrijk dat de hightech software bedrijven in Brainport een gezamenlijke agenda hebben en zo versneld professionaliseren.

Met dat doel voor ogen heeft het High Tech Software cluster in 2016 een aantal mooie stappen gezet. Zo is het gezamenlijke projectplan verbreed van 3 naar 4 thema's. Per thema is er een werkgroep ingericht met één van de bedrijven als 'kartrekker'. Elke werkgroep heeft specifieke korte- en lange termijndoelen benoemd. Dit levert meer focus en daarmee meer vaart en impact per project op. Elke werkgroep kende een actief jaar op verschillende gebieden: technologie & samenwerking (aansluiting bij Smart Industry Zuid partneroverleg + betrokken bij de software centric systems conference (SC2) en de discussie rond de mogelijke aanpassingen voor de innovatiebox), internationalisering (een pilot met Duitse clusters via het Enterprise Europe Network en aanwezigheid op de Hannover Messe en het ESE event in Sindelfingen), arbeidsmarkt (inzicht opgedaan in het tekort aan mensen via een enquête) en tenslotte zichtbaarheid (realisatie introductievideoclip en een nieuwe website). In 2016 brachten we de clusterleden 6 keer bij elkaar en elke werkgroep 4 keer. Het bestuur had 6 ontmoetingsmomenten. Daarnaast kregen we het voor elkaar om het projectplan op te nemen in het meerjarenprogramma voor innovatie van de provincie Noord-Brabant. Dat levert de bedrijven binnen het cluster verdere opschaling van hun activiteiten en financiering op. Dit alles past binnen de lijn smart industry/ Fabriek van de Toekomst en sluit aan bij Brainport Industries-bedrijven (en de Brainport Industries Campus). In totaal ontvangen 23 HTS-clusterleden €1.500.000,- financiering over een periode van 4 jaar (waarvan €750.000,- door de bedrijven zelf, in-kind).

TCI Global Conference 2016

Van 8 tot 10 november 2016 vond de jaarconferentie van het TCI Network in Eindhoven plaats. Thema: Global Changes, challenges for innovation clusters. We organiseerden dit samen met Wageningen University & Research om met name de food en hightech clusters binnen Zuidoost-Nederland te versterken en daarnaast het clusterbeleid (inter)nationaal op de kaart te zetten en te verbinden.

We wisten ruim 500 internationale deelnemers (39 verschillende nationaliteiten) naar de regio te trekken. Dit was een goede mix van clustervertegenwoordigers, overheden, bedrijven en wetenschappers. De drie dagen van de conferentie hadden elk een eigen invulling: op dag 1 hielden we 9 clustertours naar interessante locaties in Nederland, op dag 2 stonden er wereldwijde topsprekers op het podium en tijdens dag 3 gingen deelnemers zelf aan de slag in zo'n 50 interactieve workshops. We kregen veel bijzonder positieve reacties van onze partners, het TCI Network en de deelnemers; met name over de inhoud van de conferentie, de netwerkmomenten (waarvoor de innovatieve conferentie-app belangrijk was) en het Food-thema dat als rode draad door conferentie heenliep. Met de conferentie genereerden we meer aandacht voor clusters en konden we het onderwerp samen met professionals verder uitdiepen op het gebied van kennisuitwisseling, opschaling, internationalisering en samenwerking. De conferentie heeft de regio dan ook zowel promotioneel als inhoudelijk en strategisch veel opgeleverd.

“The 19th Global Conference of the TCI Network was a most rewarding one.

The hosts' smart understanding of the specificities and expectations of our professional network and their dedication in the program development and conference organization led us to a complete and attractive conference with many innovative features and formats that really made a difference.”

- Patricia Valdenebro, CEO TCI Network

Opvallende resultaten 2016

Business

100
ondernemers
verder geholpen binnen
Next Move community

Nieuw!

verder geprofessionaliseerd met **nieuw projectplan**
en opname in **meerjarenprogramma**
provincie (incl. financiering)

285

35 meer
dan beoogd

intakegesprekken
met innovatieve
bedrijven

80%
leidde daadwerkelijk
tot **financiering**

19th TCI Global Conference
GLOBAL CHANGES
Challenges for innovation clusters
8-10 November 2016
Brainport Eindhoven Region (NL) TCI

500 deelnemers, **39** nationaliteiten,
3 dagen, **9** clustertours,
50 interactieve workshops
en **wereldwijde topsprekers**

15 expertpanels
Versnellen van
innovatieve **businesscases**

4 **parentingsessies**
met in totaal **12 starters/groeiërs**
gekoppeld aan grotere **mkb'ers**

Kick-off
Photon Delta
Integrated Photonics Ecosystem

unieke marktkansen
voor **doorbraaktechnologie**

9 Financieringstafels
kennis, kunde en netwerk
helpen bedrijven verder

Leren in Brainport, Lerend Leven en Schaarste & Mismatch

De arbeidsmarkt verandert in rap tempo en de aansluiting van het onderwijs kan niet achterblijven. Bij vacatures in de technische sector is steeds meer vraag naar soft skills - zoals samenwerken, een pro-actieve houding, zelfreflectie en overtuigen. Deze bewegingen vragen om adaptiviteit van zowel werknemers, werkgevers en overheid als onderwijsinstellingen. Daarom werken we samen met deze betrokken partijen aan een vitale en adaptieve arbeidsmarkt voor de regio. We brengen leerlingen en studenten in contact met wat onze regio op technologisch gebied te bieden heeft. Tegelijkertijd maken we werknemers en -gevers bewust van het belang om zich voortdurend te ontwikkelen. Ook brengen we Brainport onder de aandacht van talenten uit binnen- en buitenland en we moedigen hen aan om te kiezen voor een studie, stage of baan in deze regio. Met al onze inspanningen maken we optimaal gebruik van het kenmerkende ecosysteem van Brainport. Als sterk verbindende partij binnen dat ecosysteem creëren we nieuwe mogelijkheden voor innovatief onderwijs en een toegankelijke, flexibele en aantrekkelijke arbeidsmarkt. Zodoende kunnen we de concurrentiepositie van zowel bedrijven als de hele Brainport regio behouden én versterken.

● Brainport Technologiepact Next Generation

Begin 2016 is het Brainport Technologiepact Next Generation gelanceerd als vertaling van de Brainport Next Generation strategie voor de hele regio naar de onderwijs- en arbeidsmarkt. **Dit pact omvat een innovatie agenda om het meest cruciale vraagstuk voor de doorontwikkeling van Brainport aan te pakken; hoe zorgen we nu en in de toekomst voor voldoende gekwalificeerd talent?** Daarbij gaat het om zowel knappe koppen als om gouden handjes. Binnen het pact hebben we gekozen voor drie lijnen; Leren in Brainport, Lerend Leven en Schaarste en Mismatch. Willen we door vernieuwing, versnelling en integratie op de onderwijs- en arbeidsmarkt economische groei stimuleren, dan moeten we dat samen doen. Zo zijn in 2016 studenten en scholieren betrokken bij het ontwikkelen van projecten, zoals de Visie Internationalisering Onderwijs en Brabant International Students. **Onze aanpak sluit daarmee aan op de Brainport Next Generation strategie om van triple helix naar een multiple helix aanpak te gaan.**

● Leren in Brainport

De lijn Leren in Brainport richt zich op het samensmelten van onderwijs met 'het nieuwe leren'. We leggen de verbinding tussen onderwijs en de buitenwereld waarmee leerlingen via de 21st century skills en 3O-leren (ondernemend-onderzoekend-ontwerpend) beter worden voorbereid op hun toekomst in Brainport. Bij deze innovatieve onderwijsmethodes staan zowel de 'hardere' ICT skills als soft skills zoals sociale en communicatieve vaardigheden, taalbeheersing en creativiteit centraal. Door middel van projecten en events als Kiezen voor Techniek, WTE Brabant, Leren in BP en het Kennisfestival hebben we de bewustwording voor die methodes vergroot bij scholen. **Zo zorgen we ervoor dat alle leerlingen in aanraking komen met technologie en de juiste competenties om in deze regio aan de slag te gaan.** Vanuit die optiek is het aantal Brainport Scholen in het VO uitgebreid van acht naar elf. In 2016 tekenden zij een uniek convenant om het innovatieve onderwijsconcept continu met elkaar te verbeteren. Ook zijn er zeven werkgroepen actief om dit concept voor open kennisdeling verder vorm te geven. Verder zijn we begonnen met het groeiboek Brainport School en er zijn introductiesessies voor docenten van Brainport Scholen georganiseerd bij ASML en Lavans.

Prestaties Brainport Development

People

Onderwijs en bedrijfsleven brachten we dichterbij elkaar via Creative Lab Brainport dat we in 2016 hebben opgezet na toekenning van het ministerie van OCW. Binnen dit project voeren vmbo- en mbo-leerlingen concrete bedrijfsopdrachten uit. Daarvoor ontwikkelden we een interactieve website om studenten en opdrachten te matchen. **Een andere digitale ontmoetingsplaats voor vernieuwend onderwijs boden we in 2016 met de nieuwe 'Leren in Brainport' portal (www.lereninbrainport.nl).** Hier kunnen onderwijsprofessionals uit de regio elkaar vinden, vragen stellen en ervaringen uitwisselen in een afgeschermd omgeving. Aan de portal is ook het onderdeel KennisFestival toegevoegd. **In 2016 organiseerden we de 2e editie van dit festival en de grote belangstelling (850 bezoekers) vanuit onderwijsinstellingen, bedrijven en overheden bewijst de behoefte aan een breed platform voor innovatieve educatie én aan samenwerking tussen die drie partijen. Binnen dat brede platform spelen we een sterke initiërende rol.**

● Lerend Leven

De lijn Lerend Leven stelt de noodzaak centraal dat werknemers en werkzoekenden aandacht moeten blijven besteden aan hun ontwikkeling. De wereld verandert razendsnel; mensen blijven langer werken, competenties dateren sneller en robotisering leidt zowel tot verlies van huidige banen als het ontstaan van nieuwe (type) banen. **Daarom moet ieder mens een leven lang blijven leren om zijn competenties op peil te houden. Alleen zo kunnen werknemers waardevol blijven voor het bedrijfsleven.** Dat maakt leren een thema van 0 tot 80 jaar, in plaats van de strikte scheiding tussen kiezen, leren, werken en pensioen die veelal de norm was. **Om met deze ontwikkelingen voorop te lopen kozen we in 2016 voor een nieuwe experimentele aanpak op basis van 'trial & error'.** Daarmee is voor het eerst een concrete vertaalslag naar de praktijk gemaakt. We brachten bedrijven en onderwijsinstellingen bij elkaar om kennis en ervaringen uit te wisselen over de dynamische arbeidsmarkt. Ook stimuleerden we deze partners om good practices - zoals het up-to-date houden van kennis bij werknemers en financiering van scholing - te delen. Die kennisdeling hebben we ondergebracht in learning communities. **Met het ministerie van Sociale Zaken maakten we een film waarin ondernemers opgeroepen worden zich aan te sluiten bij deze learning communities.**

● Schaarste en Mismatch

Er is sprake van een blijvende schaarste op de arbeidsmarkt. Een aantal specifieke baanprofielen is moeilijk in te vullen zodat we ook kennis uit het buitenland moeten aantrekken. Verder zien we een mismatch op die arbeidsmarkt: werklozen matchen niet met de behoeften van werkgevers.

Vanuit de lijn Schaarste en Mismatch hebben we speciale aandacht voor voldoende instroom van studenten uit binnen- en buitenland, het aantrekken van (inter)nationale kenniswerkers en het matchen van werkzoekenden met de behoeften van werkgevers. Door jonge talenten kennis te laten maken met de regio bereiken we nieuwe aanwas voor de Brainport regio. **Daarvoor vonden in 2016 twee nieuwe initiatieven plaats; de Class of Excellence en de Young Brainport Summer School (YBSS).** In de Class of Excellence doen en denken excellente vwo'ers mee bij regionale bedrijven aan de hand van een meeloopdag en uitdagende case. **Beide deelprojecten bleken zeer succesvol met twaalf deelnemende leerlingen voor de Class of Excellence en veertig studenten voor de YBSS.** Ze krijgen dan ook een vervolg in 2017. Daarnaast is het Brainport Talent Centre in 2016 opgeschaald naar 35 partners. Daarmee kunnen we **nog meer tech & IT talenten aantrekken en behouden voor de regio.** Met onze nieuwe online marketingstrategie hebben we bovendien de kwantiteit en kwaliteit van de respons vanuit die talenten verhoogd. Ook was het bijbehorende traineeship programma zeer succesvol. **Het project Brabant Talents werd in 2016 succesvol afgerond en krijgt (deels) een vervolg in het nieuwe project Brabant International Students (BIS).** Vanuit dit project ontstond een duurzaam kennisnetwerk waarbij overheid, kennis- en onderwijsinstellingen, studenten en werkgevers zijn betrokken. Om het belang van aantrekking en behoud van talent te onderstrepen, brachten we studenten en werkgevers uit Noord-Brabant samen door middel van diverse events:

- **Brabant Talents on Tour:** tijdens de Economics Business Week Tilburg (EBT) organiseerde Brabant Talents in samenwerking met EBT een event voor (internationale) studenten en werkgevers waarbij studenten kennismakten met potentiële Brabantse werkgevers.
- **Eindhoven Studenten Symposium tijdens DTW:** jaarlijks terugkerend evenement met een actueel maatschappelijk onderwerp gebaseerd op de techniek waar studenten en bedrijven dagelijks mee geconfronteerd worden.
- **Think Tomorrow – Think Talent:** evenement voor HR-managers, bedrijven, kennisinstellingen, beleidsmakers en studenten en kenniswerkers om hen te informeren over het aantrekken en behouden van talent.
- **Challenge Event:** evenement voor het behouden van technisch talent in de regio door ze op één actieve dag vakinhoudelijke challenges aan te bieden.
- **Brabantse Internationale Studenten Pilot:** project dat mede gefinancierd is door Brabant Talents, gelieerd aan het Actieplan 'Make it in the Netherlands'. **Deze pilot verliep zeer succesvol; de 100 beoogde extra studenten zijn ruimschoots overtroffen. In totaal trokken we 180 nieuwe studenten naar Brabant.**

Verder committeerden meer dan veertig studenten en vier werkgevers uit de regio zich enthousiast aan het Challenge event tijdens de Dutch Technology Week. Met dit event creëerden we meer betrokkenheid en aandacht voor het behouden van studenten voor de Brabantse werkgevers.

Highlights

People

Experiment Lerend Leven

Aansluitend op het Brainport Technologiepact Next Generation kozen we binnen de lijn Lerend Leven in 2016 voor een nieuwe experimentele aanpak op basis van 'trial & error'. Door kleinschalige vooruitgang te boeken en gedurende het experiment de effecten te analyseren, kan al tijdens het proces worden bijgestuurd of worden vastgesteld dat een nieuwe aanpak nodig is.

Bedrijven en onderwijsinstellingen uit Brainport zijn op ons initiatief in 2016 bij elkaar gekomen om kennis en ervaringen te delen over hoe zij inspelen op de huidige disruptieve tijden; hoe gaan zij om met het feit dat de traditionele arbeids- en onderwijsmarkten niet meer toereikend zijn? Om de concurrentiepositie van bedrijven te behouden of te versterken zijn aanpassingen nodig van beide partijen. Alleen zo kunnen we samen een weerbare regio realiseren. Hoe die aanpassingen het beste gerealiseerd worden, moet blijken uit onderlinge ervaringsuitwisseling. We hebben deze uitwisseling mogelijk gemaakt via oriënterende gesprekken en het koppelen van bedrijven met vragen aan andere bedrijven. Daarbij organiseerden we themabijeenkomsten waar grote vraagstukken gezamenlijk onderzocht werden. Binnen het thema LEAN werkt een groep van vier bedrijven samen aan het 'Leren werken zonder verspillingen'. Naar aanleiding van deze denkwijze delen de bedrijven kennis en kunde gericht op het continue verbeteren van bedrijfsprocessen. Het gedachtegoed van de experimentele aanpak voor Lerend Leven is opgepikt door het ministerie van Sociale Zaken en de landelijke media.

Young Brainport Summer School

In augustus 2016 vond de eerste editie van de Young Brainport Summer School (YBSS) plaats, een concreet resultaat van de samenwerking met de Waterloo Region in Canada. Veertig technologische toptalenten van 15 tot 18 jaar jaar maakten een week lang kennis met de Brainport regio.

Tien van de deelnemers kwamen uit Noord-Brabant, de overige dertig waren jongeren uit twintig verschillende landen waaronder Canada, Spanje en Mexico. Tijdens de YBSS week ervoeren de jonge talenten een inhoudelijk en vooral uitdagend programma dat mede door Panalytical, TNO, ASML, de Huijbregts Groep en de TU/e werd opgesteld. Daarnaast was er genoeg ruimte voor leuke sociale activiteiten. Het was een life-changing experience volgens veel deelnemers. Daarmee dragen we bij aan promotie van de regio door alumni van de YBSS. Ook vergrootten we de kans dat zij terugkomen naar Brainport voor een studie of baan. De eerste gegadigden zijn al op zoek naar een extra stage in de zomer 2017. Verder blijkt het succes van de summer school uit de enthousiaste aanmeldingen van kennisinstellingen en bedrijven voor de tweede editie in augustus 2017.

“Dit gaf iedereen een goede kans om te zien hoe een carrière in de technologische sector eruit kan zien.”

- Max de Bock, deelnemer Young Brainport Summer School 2016

“Iedereen in Brainport 100% technologisch adaptief. Dat is het doel.”

- Nienke Meijer - voorzitter College van Bestuur Fontys Hogescholen

Opvallende resultaten 2016

People

Experiment *Nieuw!* Lerend Leven

Bedrijven en **onderwijsinstellingen** samengebracht in **learning communities**

Ondersteuning ministerie Sociale Zaken

2e editie

850

bezoekers

en extra verbinding tussen

onderwijs en **bedrijfsleven**

Nieuw!

YOUNG BRAINPORT
SUMMER SCHOOL

40 deelnemende leerlingen,
21 nationaliteiten

internationale
Studentenpilot

80 meer
dan beoogd

180

studenten naar
Brabant getrokken.

BRAINPORT
TALENT CENTRE

Opgeschaald naar **35** partners en
nieuwe online **marketing strategie**

Challenge event

tijdens **Dutch Technology Week** succesvol afgerond

met **meer dan 40** enthousiaste studenten

en **4** werkgevers.

Nieuw!

12 **Class of Excellence**
deelnemende vwo-leerlingen

11 scholen aangesloten bij
uniek samenwerkingsverband
Brainport School

Unieke voedingsbodem voor technologie en open innovatie

Onze regio bouwt voort op een technologiebasis van wereldklasse. Samen met sterke samenwerkingsverbanden, design-competenties en het vermogen om systemen te integreren in de digitale wereld bieden we vernieuwende oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. Onze hightech wereldpositie in diverse technologische disciplines hebben we mede te danken aan een ongekend hoge private R&D-investeringen. Om bedrijven te verleiden om blijvend in onze regio hun R&D uit te voeren is het essentieel om juist onze publieke R&D sterk te laten toenemen. Daarom voeren we een intensieve lobby richting landelijke en Europese overheden. Tegelijkertijd werken we aan het gedetailleerder in kaart brengen van unieke technologische en maakcompetenties en de kwaliteit van onze open innovatie campussen. Dit is van belang om buitenlandse investeerders, bedrijven en talent aan te trekken. Maar ook om MKB'ers uit de regio meer te laten profiteren van de bestaande R&D-infrastructuur.

● Brainport Technologiepropositie

Om het technologische profiel van Brainport beter in kaart te brengen, is in 2016 de **Technologie Signatuur** van Brainport uitgebracht. Samen met kennispartners uit de regio hebben we de unieke technologische- en maakcompetenties van ons ecosysteem inzichtelijk gemaakt. In onze regio zijn sleuteltechnologieën zoals nano-elektronica, geavanceerde materialen, geavanceerde fabricagesystemen en fotonica sterk vertegenwoordigd. Deze rijke voedingsbodem laat zien dat Brainport in staat is om innovatieve producten en diensten van de toekomst te leveren.

Onze ambitie is om de internationaal onderscheidende innovatiepositie van Brainport nog gedetailleerder uit te werken. Alleen zo zijn we in staat om de technologische competenties van onze regio effectief in de internationale markt te zetten. Eind 2016 is daarom een start gemaakt met de **Brainport Technologiepropositie**. Samen met R&D-partners uit de regio werken we aan het in beeld brengen van mondiaal toonaangevende technologie-toepassingen binnen onze regio. Deze enorme verdiepingsslag is essentieel om onze internationale regiobranding inhoud te geven en aantrekkelijk te blijven voor internationale bedrijven, instituten en kenniswerkers.

Bovendien kan het de technologische samenwerking tussen bestaande partijen in de regio een impuls geven. De verdere uitwerking van de Brainport Technologiepropositie pakken we in 2017 op.

● Inventarisatie onderzoeksfaciliteiten

Uit de consultatieronde met bedrijven en kennisinstellingen kwam de uitdaging naar voren om **de kwalitatief hoogstaande R&D infrastructuur in de regio beter te benutten**. In 2016 hebben we besloten om deze vraag naar een Europees niveau te tillen. Samen met regionale partners uit Italië, België, Polen, Estland, Letland, Tsjechië en Zweden is een project onder titel **INNO INFRA SHARE** geformuleerd. Via het Europese subsidieprogramma INTERREG is geld beschikbaar gesteld om alle onderzoeksfaciliteiten in deze regio's te inventariseren. Dit leidt tot een concreet overzicht van de aanwezige R&D infrastructuur in de Brainport regio. Daarnaast resulteert dit project in een 'roadmap' voor het vergroten van de toegankelijkheid van die bestaande en vaak dure faciliteiten voor andere partijen in de regio. INNO INFRA SHARE is inmiddels van start gegaan en loopt tot 2021.

Highlights Technology

SingularityU

De Amerikaanse Singularity University (SU) heeft juni 2016 haar eerste buitenlandse vestiging in de voormalige Apparatenfabriek van Philips op Strijp-S geopend. Het is de eerste vestiging van SU in het buitenland en wordt gezien als een erkenning van de innovatieve voortrekkersrol die de Brainportregio speelt.

Als Brainport Development hebben we er mede voor gezorgd dat Singularity University overtuigd raakte om een filiaal in Brainport te openen. In de aanloopfase is intensief samengewerkt met gemeente Eindhoven, gemeente Amsterdam, gemeente Rotterdam, Health Valley Netherlands, Innovation Quarter Zuid-Holland, het Ministerie van Economische Zaken, Radboud UMC en de Technische Universiteit. Deze partners ondersteunen ook bij het uitrollen van cursussen, congressen en evenementen van SU over heel Nederland.

De SU wil door het aanbieden van onderwijsprogramma's en het bevorderen van samenwerkingsverbanden bestuurders wereldwijd inspireren en in staat stellen nieuwe technologieën toe te passen om mondiale vraagstukken aan te pakken. In Nederland gaat SU onderwijsprogramma's verzorgen met een lokale faculteit als aanvulling op SU in Californië, gericht op onder meer mobiliteit, voedsel, water en gezondheid. Daarnaast zal SingularityU The Netherlands landelijk bijeenkomsten organiseren om start-ups, onderzoekers, bedrijven, overheden en investeerders samen te brengen. In de Innovatie Hub op Strijp S in Eindhoven worden door SingularityU The Netherlands technologische toepassingen ten toon gesteld, zodat door beleving de mogelijke impact van deze technologieën op de samenleving, organisaties en levens kan worden ingeschat.

Opvallende resultaten 2016 Technology

Technologie Signatuur van Brainport

Inzicht in **technologische sterktes** en **competenties** van het ecosysteem

Materialen
onderzoek-gedreven

High tech systemen
applicatie-gedreven

Data science
eindklant-gedreven

Nieuw!

Start Europees project **INNO INFRA SHARE** om inzicht te krijgen in de **R&D-infrastructuur** van de regio

3 ronde tafelsessies
meer dan **80 experts**

Nieuw!

Opening
SingularityU The Netherlands op **Strijp-S**

Prestaties Brainport Development

Basics

Een ideaal vestigingsklimaat voor kenniswerkers, studenten en bedrijven

De internationale concurrentiepositie van Brainport staat of valt bij een vestigingsklimaat van het allerhoogste niveau. Sterke industriële regio's over de hele wereld voeren een verbeterd gevecht om gekwalificeerd personeel aan zich te binden. Zonder publieke investeringen in een aantrekkelijk woon-, werk- en leefklimaat in Brainport, wordt het voor onze hightechbedrijven steeds lastiger om toptalent uit binnen- en buitenland te behouden. Daarom streven we ernaar om het aanbod van voorzieningen en activiteiten in de regio, zoals op het gebied van cultuur en sport, in overeenstemming te brengen met de hightech wereldpositie die wij als Brainport innemen. Vanzelfsprekend vormt het versterken van excellente verkeersverbindingen met economische hotspots in binnen- en buitenland een belangrijke pijler in onze strategie. Alles is erop gericht om de aantrekkingskracht voor kenniswerkers, startups en investeerders te versterken.

• Brainport Nationale Actieagenda

De aantrekkelijkheid van Brainport als internationale kennisregio hangt niet alleen af van de bedrijven en instellingen die er gevestigd zijn en de banen of carrièrekansen die zij bieden. Het leefklimaat, een aantrekkelijke woonomgeving met goede voorzieningen, bepaalt ook de (inter)nationale concurrentiepositie en aantrekkingskracht. Primair ligt de verantwoordelijkheid voor deze onderwerpen bij de lokale, regionale en nationale overheden. In 2016 hebben we zeer gerichte inspanningen kunnen leveren via onze sterke lobbypositie in Brabant, Den Haag en ons internationale netwerk. Zo agenderen we onderwerpen, sturen we op beleid en weten we de juiste mensen en organisaties te mobiliseren voor de belangen van Brainport.

Op landelijk niveau heeft dit geleid tot de **voorbereiding van een landelijk gesteunde Brainport Nationale Actieagenda**. Via het formuleren van een Actieagenda moet duidelijk worden welke investeringen en bijdragen vanuit het Rijk essentieel zijn om Brainport blijvend het hart van de kennisintensieve maakindustrie te laten zijn. Het **Catshuisoverleg** in 2016 tussen Brainport Captains of Industry, minister-president Rutte en minister Kamp van Economische Zaken vormde het startsein voor deze agenda. Brainport Development was mede verantwoordelijk voor de grondige voorbereiding van de

Catshuissessie. Ook spraken we uitvoerig met Tweede Kamerleden om de Brainport Nationale Actieagenda verder vorm te geven en is er een intensieve samenwerking met regionale partners, provincie Noord-Brabant, VNO-NCW, FME en het ministerie van Economische Zaken. De Actieagenda is in april 2017 aangeboden en dient als input voor het nieuwe kabinet.

“We moeten met passie over onze eigen kracht en regio vertellen.

Maar: ‘we have a right to play’: Een unieke combinatie van een samenwerkingscultuur en een cocktail van materialenkennis, designexpertise, systeemkennis, mens en technologie interactie, Data Science en systems-of-systems kennis.”

- Arnold Stokking, directeur Industriële Innovatie bij TNO

• Gerichte lobby

Op basis van heel heldere en alarmerende signalen vanuit het bedrijfsleven in de regio, hebben we in 2016 **in kaart gebracht hoe belangrijk sport- en cultuurvoorzieningen** zijn in de regio voor het behouden en aantrekken van werknemers en hoe het staat met financiering hiervan.

Prestaties Brainport Development

Basics

Conclusie is dat de bekostiging van het voorzieningenaanbod sterk afhankelijk is van middelen afkomstig van de Rijksoverheid en dat in vergelijking met de andere grote steden in Nederland de Rijksbijdragen voor onze centrumgemeente Eindhoven op een bijzonder laag niveau liggen.

In 2016 zijn we, onder aanvoering van enkele Captains of Industry, gestart met een heel gerichte lobby naar het kabinet. Dit heeft bij de presentatie van de Miljoenennota afgelopen najaar al een eerste bescheiden resultaat opgeleverd: **een toezegging van het kabinet om 9,5 miljoen euro te investeren in de voorzieningen in de regio**, gematched door de provincie. Het ministerie van Economische Zaken stelt 900.000 euro beschikbaar uit het Fonds Economische Structuurversterking voor het regionale vestigingsklimaat. Het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap trekt de komende vier jaar 400.000 euro uit voor de Dutch Design Week. Verder komt dit ministerie met een festivalregeling van 400.000 euro per jaar uit het Stimuleringsfonds Creatieve Industrie, waar bijvoorbeeld STRP Biënnale gebruik van kan maken. Ook steekt het Ministerie van Economische Zaken zeven miljoen euro in de internationalisering van het onderwijs in Brainport. Al deze investeringen van het Rijk zullen door de provincie Noord-Brabant worden aangevuld met hetzelfde bedrag.

● Gemeentefonds

Bovenop deze incidentele bijdragen is er ook zicht op een structureel betere financiering van het voorzieningenniveau in Brainport door het Rijk. Het afgelopen jaar hebben we vanuit Brainport Development sterk ingezet op **een herverdeling van het Gemeentefonds**. Eindhoven ontvangt nu, in tegenstelling tot Amsterdam, Rotterdam, Den Haag en Utrecht, geen extra vast bedrag voor voorzieningen uit het fonds. Door zichtbaarheid te creëren van het nationale economische belang van Brainport bij onder andere Tweede Kamerleden, hebben we er mede voor gezorgd dat **het kabinet nu laat onderzoeken of het Gemeentefonds meer rekening kan houden met de economische kracht van een gemeente**. Voor de Brainport regio, dat de afgelopen jaren de sterkste economische groeier was van Nederland, betekent een aanvullende uitkering uit het Gemeentefonds een flinke impuls voor een meer internationaal concurrerend vestigingsklimaat. Denk aan nieuwe congresfaciliteiten, een mondiaal technologisch museum, versterking van het culturele aanbod en meer ruimte voor internationaal onderwijs.

“We moeten naar een systeem toe waarbij de economische kracht van een regio de belangrijkste wegingsfactor is. Op die manier zou de regio Eindhoven op flink meer geld kunnen rekenen vanuit de overheid.” -

Bas van 't Wout, Tweede Kamerlid VVD

● Dutch Technology Week

Ruim 38.000 bezoekers kwamen van 23 mei tot en met 28 mei af op de Dutch Technology Week (DTW). Ten opzichte van 2012 is dat meer dan een verdubbeling van het aantal bezoekers. Het thema was ‘Technology Connects’, op zoek naar het bedenken, ontwikkelen en maken van producten die een bijdrage leveren aan oplossingen voor maatschappelijke uitdagingen. Brainport Development werkt voor de DTW nauw samen met bedrijven uit de Brainport regio. Zij organiseren, dragen én financieren in grote mate het evenement. Een korte opsomming leert dat het een breed scala is van OEM's en MKB zoals ING, ASML, Brainport Industries, Accenture, Daf Trucks N.V., Defensie, NXP, PANalytical, Philips, Technische Universiteit Eindhoven, TNO, Vanderlande, VDL Groep, AAE, Bosch Security Systems, Brabant voor Techniek, FEI, Fontys Hogescholen, High Tech Campus Eindhoven, Kempisch Bedrijvenpark, Summa College, Witlox Van den Boomen én talloze event- en communicatiepartners.

● Naamsbekendheid

Het zichtbaar maken van de kracht van Brainport is erg essentieel. Brainport Development levert daaraan een belangrijke bijdrage via het verspreiden van nieuwsberichten, bedrijfsprofielen, websites en het houden van een groot aantal regiopresentaties en bijeenkomsten. Tegelijkertijd werken we continue aan de aantrekkelijkheid van het merk Brainport. Naar aanleiding van de nieuwe economische koers Brainport Next Generation, zijn we in 2016 gestart met een **herpositionering van het merk Brainport**. De vraag hoe we onze doelgroepen nog effectiever en bewuster kunnen bereiken staat hierin centraal. In 2017 wordt de nieuwe merkstrategie definitief vastgesteld.

Ter voorbereiding zijn in 2016 al eerste stappen gezet met de lancering van een nieuwe Brainport website. Ook heeft onze inzet op het gebied van ‘inbound marketing’ geleid tot meer inzicht in onze specifieke doelgroepen. Zo zijn we beter in staat om de juiste (internationale) doelgroep met gerichte content te bereiken. Verder hebben we in 2016 de succesvolle bijeenkomsten van **Brainport in Bedrijf** doorgezet. In totaal gingen we langs bij zestien MRE-gemeenten. Samen met raadsleden, wethouders en soms burgemeesters bezochten we telkens een innovatief bedrijf in de eigen gemeente en vertelden we meer over de koers Brainport Next Generation.

Highlights

Basics

Brainport is mainport

In juli 2016 kwam de Raad voor de Leefomgeving en Infrastructuur met het rapport 'Mainports voorbij'. Voorafgaand aan de publicatie hebben we input geleverd over de economische waarde van Brainport voor Nederland. Uiteindelijk heeft de raad de Brainport regio aangewezen als economisch kerngebied in Nederland.

Volgens de raad zou een betere afweging van overheidsinvesteringen in het vestigingsklimaat gemaakt moeten worden tussen de Noordvleugel, Zuidvleugel en de regio rond Eindhoven. Dit leidde tot de motie van Mei Li Vos c.s. aan het kabinet om deze aanbeveling uit het rapport over te nemen. Ook is er een motie van Agnes Mulder (CDA) en Kees Verhoeven (D66) ingediend waarin het kabinet wordt opgeroepen om Brainport te beschouwen als één van de drie Nederlandse mainports. Beide moties van de Tweede Kamer zijn aangenomen. Daarmee is Brainport officieel erkend als een van de drie economische kerngebieden van nationale betekenis, naast Amsterdam en Rotterdam/Den Haag.

"Nederland is steeds meer een netwerkeconomie, waarin

verbindingen tussen regio's van nationale betekenis de Nederlandse kracht vormen." - Raad voor de Leefomgeving en

Infrastructuur in het rapport 'Mainports voorbij'

REOS

Om de internationale concurrentiekracht van stedelijke regio's in Nederland te versterken, hebben ministers Schultz van Infrastructuur en Milieu, Kamp van Economische Zaken en Plasterk van Binnenlandse Zaken, de bestuurders en de 'economic boards' van de Noordelijke en Zuidelijke Randstad en Brainport in juni 2016 de intentieverklaring voor ontwikkeling van de 'Ruimtelijk-Economische Ontwikkel Strategie' (REOS) getekend.

De deelnemende partijen hebben de ambitie om meer bedrijven, onderwijs- en cultuurinstellingen, en kenniswerkers naar deze stedelijke regio's te trekken. De ondertekenaars van de intentieverklaring zijn het met elkaar eens dat de internationale concurrentiekracht erom vraagt om de beleidsinzet te focussen op een beperkt aantal toplocaties. In de intentieverklaring hebben de partijen de hoofdlijnen van de ruimtelijke economische ontwikkelstrategie vastgelegd.

Opvallende resultaten 2016

Basics

Formulering
landelijk gesteunde

Brainport Actieagenda

input voor nieuwe kabinet

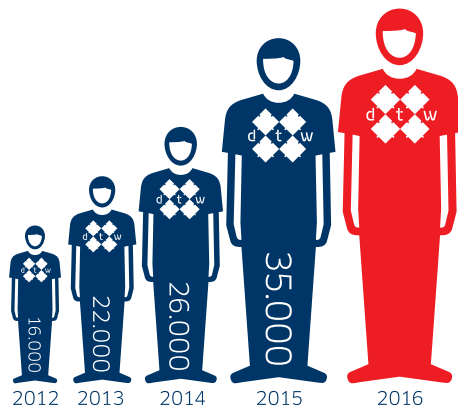

Onderzoek herverdeling Gemeentefonds

Mainport - Brainport

erkend als één van de drie
economische kerngebieden
van Nederland

In 2016 ruim
38.000

bezoekers

Dutch Technology Week
(DTW)

Toezeggingen van het kabinet:

9,5 miljoen euro voor **voorzieningen in de regio**,
gemacht door de provincie

7 miljoen euro voor **internationalisering onderwijs**

400.000 euro voor **Dutch Design Week**

900.000 euro voor **regionale vestigingsklimaat**

Festivalregeling van **400.000** euro

16

Brainport in Bedrijf
bijeenkomsten

Samenwerking met mondiale hightech regio's van wereldklasse

Brainport is in het vizier van sterke industriële regio's die graag met ons willen samenwerken. Dankzij de krachtige combinatie van hightech, design en sociale innovatie zijn we uitgegroeid tot een innovatie hotspot van wereldformaat. We slaan graag bruggen naar andere delen van de wereld die de economische positie van Brainport kunnen versterken. Dit geldt zowel voor de export van producten en diensten, als voor allianties met innovatiepartners en het werven van mondiaal talent en internationale bedrijven. Het Brainport International Programme heeft als doel om onze internationale slagkracht verder uit te bouwen. Door het samenbrengen van diverse partners uit de regio in één centraal programma zijn we effectiever in het vinden van buitenlandse partijen die ons innovatie ecosysteem versterken. We intensiveren hechte relaties met innovatieregio's in België, Duitsland en de rest van Europa. Maar we kijken ook verder dan de Europese grenzen. Een scherpe focus op belangrijke groeimarkten in China, Taiwan, Canada en de Verenigde Staten is essentieel om onze doelstellingen sneller te realiseren.

● Focus op business

Binnen het Brainport International Programme bouwen we aan één centraal knooppunt voor internationalisering in de regio voor private en publieke partijen. Focus op een relevant business netwerk binnen en buiten de regio is essentieel om deze ambitie te laten slagen. Enerzijds zetten we in op het aantrekken en behouden van buitenlandse bedrijven in de regio. Anderzijds ondersteunen we internationale ambities van in Brainport gevestigde MKB'ers en bedrijvenclusters, zoals het High Tech Software Cluster en het AR/VR cluster in oprichting.

Dit heeft in 2016 geleid tot het vestigen van **31 nieuwe bedrijven in de Brainport regio**. Daarnaast zijn er 9 uitbreidingsprojecten geregistreerd bij reeds gevestigde buitenlandse bedrijven. Dit alles heeft geleid tot de creatie van 751 nieuwe arbeidsplaatsen in 2016. Ten opzichte van 2015 zijn dat 12 nieuwe bedrijven minder en een lichte afname van het aantal arbeidsplaatsen. Daar tegenover staat dat het aantal uitbreidingsprojecten bij buitenlandse bedrijven meer dan verdubbeld is in vergelijking met 2015.

Ook is het aantal handelsmissies hoger uitgevallen dan verwacht. Zo hebben we in totaal **18 inkomende en 13 uitgaande missies** gefaciliteerd. Dit is inclusief kleinere delegatiebezoeken die voortkomen uit belangrijke handelsmissies met bedrijven naar de focuslanden Duitsland, VS, China en Taiwan. Tijdens deze missies zijn 90 bedrijven uit de Brainport regio in contact gebracht met potentiële samenwerkingspartners en opdrachtgevers in het buitenland.

Via het Brainport Eindhoven EU Office hebben we nieuwe projectkansen gesignaleerd binnen ons Brusselse netwerk. Zo hebben we ervoor gezorgd dat onze bedrijven aangesloten blijven op de mogelijkheden die Europa biedt. Dankzij onze sterke positie in het Europese Vanguard Initiative, hebben we bijvoorbeeld in het voorjaar van 2016 een **Europees brokerage evenement** met 54 bedrijven georganiseerd. Een prima voorbeeld hoe we onze bedrijven in contact brengen met buitenlandse partners in sterke industriële regio's.

Prestaties Brainport Development Internationaal

● Internationale zichtbaarheid

Behalve internationale bedrijfscontacten, zijn overheidsnetwerken cruciaal om onze internationale zichtbaarheid te vergroten. In 2016 is op dit gebied belangrijk werk verricht in de focuslanden Duitsland, China, Taiwan, Canada en de Verenigde Staten. Op dit gebied zijn we doelgerichter en professioneler gaan werken. Een belangrijk onderdeel van deze inspanningen is het **uitnodigen van Nederlandse ambassadeurs voor een Brainport tour**. Tijdens deze georganiseerde rondleidingen zorgen we ervoor dat diplomaten een zo goed mogelijk beeld krijgen van het economische profiel van Brainport. Doel is om via deze diplomatieke netwerken nieuwe ingangen te krijgen en internationale kansen op te sporen voor het bedrijfsleven. Zo leidde intensieve samenwerking met het Ministerie van Buitenlandse Zaken in het najaar van 2016 tot een succesvol bezoek van het hele Corps Diplomatique aan de Brainport regio. Als afsluiter van deze dag vond er een informele meet-up plaats tussen ondernemers uit de regio en de ambassadeurs.

“De hechte relatie tussen wetenschap en het bedrijfsleven

spreekt me erg aan. Ik zie enorm veel mogelijkheden voor samenwerking in de energiesector.”

- Dirk Brengelmann, ambassadeur van de Bondsrepubliek Duitsland.

Ook zorgen we dat in de regio internationale evenementen en bijeenkomsten plaatsvinden over thema's die ertoe doen. Hiermee trekken we vooraanstaande personen, opiniemakers en besluitvormers naar Brainport. Zo verstevigen we onze internationale herkenbaarheid als high tech hotspot in de wereld. Op 19 en 20 september hielden we de internationale conferentie **Global Forum** in het Evoluon. Meer dan 200 internationale vertegenwoordigers van ministeries, de Europese Commissie, universiteiten en multinationals (zoals Airbus, IBM, Worldbank, Siemens en eBay) kwamen bij elkaar om de toekomst van de digitale maatschappij te bespreken. Op deze manier brengen we belangrijke doelgroepen effectief samen. Tegelijkertijd werken we aan de internationale branding van Brainport.

● Smart Mobility

Brainport vormt een belangrijke spil in de Nederlandse automotive industrie. Meer dan 50 procent van de Nederlandse bedrijven uit deze sector is actief in onze regio. We focussen ons op Smart & Green Mobility en zijn sterk vertegenwoordigd in de nationale Smart City werkgroep. Internationaal gezien is de Verenigde Staten het snelst groeiende exportland voor de Nederlandse automotive industrie.

Met de expertise van Brainportbedrijven op het gebied van Smart Mobility haken we hier slim op in. Dit heeft geleid tot een **samenwerkingsovereenkomst met partijen in met name de Amerikaanse stad Columbus**. In deze stad investeert de federale overheid van de VS fors in intelligente transportsystemen. Afspraken over de uitwisseling van bedrijven, overheden en studenten met Columbus zijn vastgelegd. Aanknopingspunten met andere Amerikaanse steden als Portland, Austin, Charlotte, Pittsburg en Detroit worden nader onderzocht.

“Onze bedrijven zouden perfect mee kunnen helpen met het

ontwikkelen van Smart Mobility oplossingen in Columbus (VS).”

- Bram Hendrix, manager Smart Mobility AutomotiveNL

● Duitsland

Het jaar 2016 stond in het teken van Duitsland met als hoogtepunt het **bezoek van Bondskanselier Merkel** aan Brainport. De komst van de Bondskanselier en haar gevolg is een erkenning van de economische positie die de regio inneemt in binnen- en buitenland. Bovendien gaf dit ons een podium om het innovatieve vermogen van bedrijven uit de regio internationaal te positioneren. Belangrijk was ook het werkbezoek dat we vanuit Brainport brachten aan Zuid-Duitsland samen met de economische missie van het koninklijk paar. Daar werd de kiem gelegd voor diverse business contacten en nieuwe inkomende bedrijvenmissies uit Beieren en Baden-Württemberg in de automotive en medtech sector. De internationale contacten in het Morgenstadt Netwerk hebben geleid tot nauwe **samenwerking met het Fraunhofer-Gesellschaft**. Daarnaast zijn er contacten gelegd met de Duitse Kamer van Koophandel in Nürnberg over economische samenwerking en uitwisseling. Met het verleggen van onze focus naar (Zuid-)Duitsland zijn de verbindingen met de Canadese kennisregio Waterloo voor een gedeelte losgelaten. De waardevolle ervaringen uit de samenwerking met Waterloo zetten we nu effectief in om onze relaties met het Duitse bedrijfsleven gemakkelijker uit te bouwen.

“Het bezoek van de Bondskanselier is natuurlijk een geweldige kans om ons

succes, en dat van onze vaste Duitse partner Zeiss, met haar te delen.” - Wolfgang Nickl, CFO van ASML

Fraunhofer

De Brainport regio heeft in april 2016 een memorandum van overeenstemming gesloten met het Duitse onderzoeksinstituut Fraunhofer voor een langdurige samenwerking op het gebied van Smart City onderzoek.

Doel van het onderzoek is om het welzijn te verhogen met technologische oplossingen voor inwoners van een stad. Als Brainport Development hebben we er mede voor gezorgd dat we een structurele samenwerking hebben opgezet met het internationaal gerenommeerde Fraunhofer-instituut. De samenwerking met het Duitse kenniscentrum richt zich voornamelijk op Smart City oplossingen op het gebied van energie, mobiliteit en ict.

De eerste resultaten van de samenwerking zijn de Smart Cities Summer School en Smart Cities Professional Academy die in augustus en september 2017 starten op het Science Park van de TU/e. Beide projecten zijn bedoeld om meer inzicht te krijgen in de snelle ontwikkelingen van Smart City technologieën. Een ander project binnen deze samenwerking is het Brainport Smart District, een gebied in de Brainport regio waar 500 tot 1500 slimme woningen worden gerealiseerd. Via deze projecten willen we de intensieve relaties tussen Fraunhofer en de Brainport regio verder versterken.

Opvallende resultaten 2016

Internationaal

Maatschappelijke uitdagingen en portfolio projecten

Maatschappelijke uitdagingen op het gebied van gezondheid, mobiliteit, energie, voedsel en veiligheid bieden kansen op het gebied van innovatie en bieden marktkansen voor velen in Brainport. Brainport Development is voor de regio het platform om slim én samen op maatschappelijke kansen in te spelen en zo het open innovatie ecosysteem van Brainport verder uit te bouwen. Het betekent dat we vanuit onze onafhankelijke positie nieuwe verbindingen leggen, snelheid van handelen vergroten, zaken opschalen, nieuwe coalities vormen, 'windows of opportunity' signaleren, benutten en creëren. In 2016 waren we betrokken bij diverse maatschappelijke uitdagingen, waarvoor verschillende bestuursleden van de Stichting Brainport als portefeuillehouder fungeren.

HEALTH

Brainport Development werkt samen met de Coöperatie Slimmer Leven 2020 in een multi helix-consortium aan de ontwikkeling van een **grootschalig Living Lab**. Doel is om binnen vijf jaar de kwaliteit van leven van circa 100.000 Brabanders met een medische aandoening door middel van e-health en innovatieve diensten te verbeteren. Alle deelnemende partijen tekenden begin 2016 een intentieovereenkomst daartoe. Daarnaast kende de provincie Noord-Brabant een startsubsidie toe om het initiatief in 2017 concreet te laten starten middels de inzet van een kwartiermaker.

Los van dit grootschalige project organiseerden TU/e, Summa, Fontys, Slimmer Leven en Brainport Development de tweede editie van de **Slimmer Leven Challenge**. Dit is een competitie waarin 220 studenten in ruim 25 teams kansrijke concepten ontwikkelen voor een medische innovatie in drie maanden. De finale vindt ieder jaar plaats tijdens de Dutch Technology Week. Uiteindelijk won het team 'Confectie op maat' met een innovatie om schoenen voor senioren met medische beperkingen via een 3D scan op maat te maken. Verder was er gedurende de Dutch Technology Week een tijdelijke zorgwoning van De Meeuw geplaatst. Het winkelend publiek kon hier aan de slag met beschikbare innovaties op het gebied van gezondheid. Met circa 5000 bezoekers een groot succes.

Ook in Europese context werken we aan innovatie in de gezondheidszorg door middel van het **project Helium**. Brainport Development is lead partner van dit project en coördineert de meeste activiteiten waaronder communicatie. De inspanningen binnen Helium zijn erop gericht om beleidsinstrumenten in Europese regio's te verbeteren om publieke financiering voor zorginnovatie efficiënter in te zetten. Nu lopen Europese regio's nog tegen regels en zorgstelsels aan die succesvolle business modellen in zorginnovatie belemmeren. De officiële kick-off bijeenkomst vond plaats in mei 2016.

MOBILITY

Eind 2016 is Brainport Development een project gestart dat moet leiden tot een Living Lab op het gebied van Smart Mobility. Dit komt direct voort uit een verzoek van MRE in het kader van de 'Bereikbaarheidsagenda Zuidoost-Brabant'. Uit onderzoek blijkt dat er een heel aantrekkelijke 'Smart Mobility'-wereldmarkt bestaat die kansen biedt voor bestaande en nieuwe ondernemingen uit de regio. Bedrijven kunnen dat echter niet alleen. Er zijn nieuwe samenwerkingsvormen nodig waarin grote industriële spelers het voortouw moeten nemen.

Om deze economische kansen te verzilveren, zijn we in onze regio bezig om een **publiek-privaat 'lanceerplatform'** op te zetten.

Hiermee willen we partners, projecten en financiers op het gebied van Smart Mobility aantrekken. In 2016 hebben we de eerste verkenningen gedaan naar de vorm en functie van deze publiek-private organisatie. Na bestudering van internationale succesverhalen en groot aantal gesprekken met deskundigen uit het veld worden nu de eerste contouren duidelijk. Volgens de eerste verkenning zou onze regio zich – als we dit van de grond kunnen krijgen – binnen tien tot twintig jaar kunnen ontwikkelen tot dé Europese hotspot voor zowel ‘de technologie voor autonoom en connected rijden’ als voor ‘Mobility as a service’ (MAAS).

De wereldwijde uitdaging om over te stappen van vervuilende fossiele naar schone herwinbare energiebronnen is groot en urgent. Diverse bedrijven in de regio werken groepsgewijs aan technologische oplossingen die een belangrijke bijdrage kunnen leveren aan die wereldwijde energie-uitdagingen. Frits van Hout, bestuurslid van de Stichting Brainport leidde in 2016 een verkenning naar de business kansen die daarin bestaan voor het bedrijfsleven in de Brainport regio. Brainport Development heeft samen met business developers van ASML deze verkenning uitgevoerd. De uitkomst, gepresenteerd in het laatste kwartaal van 2016, laat zien dat er vooral kansen zijn op het gebied van systeem design en energie-opslag. In 2017 werken we dit verder uit in een concreet onderzoeks- en business development plan, waarbij we ook nationale en regionale partners betrekken.

De regio op het gebied van AgriFood ligt in de regio bij Food Tech Brainport. Zij coördineren de food gerelateerde projecten, zorgen voor afstemming en synergie met andere partners in het veld en staan aan de lat voor het (mede) ontwikkelen van nieuwe projecten. Brainport Development heeft een faciliterende en ondersteunende rol in projecten, de lobby naar gemeenten/Rijk/EU en het bevorderen van business development door onder meer clustering.

In het begin van 2016 is in samenwerking met Food Tech Brainport de aanvraag van drie Europese projecten ingediend, waarvan er in 2016 een is goedgekeurd. Dit is het Interreg-project **Triple F (Food From Food)** waar Brainport Development de rol van lead partner vervult. Doel van Triple F is om voedselverspilling tegen te gaan door voedingsproducten met marktpotentieel – zoals vezels, vitamines en eiwitten – uit plantaardige reststromen te halen. Hierbij kan het MKB in de grensregio een beroep doen op vouchers. De start van het project is begin 2017.

Hiermee laten we duidelijk zien dat Brainport Development zich inzet voor de internationalisering van de AgriFoodsector.

De bijdrage van Nederland aan het wereldwijde voedselprobleem zou wel eens kunnen liggen in het internationaliseren van voedselketens (van producent tot consument) naar gebieden waar de vraag om voedsel het grootst is. Binnen de AgriFoodsector worden daarom ook aanknopingspunten vanuit Canada nader onderzocht.

Daarnaast is in samenwerking met Slimmer Leven en Food Tech Brainport een inspiratiesessie georganiseerd om potentiële kansen op de cross-overs tussen de sectoren food, health en design te verkennen. Deze bijeenkomst werd in het kader van de **Dutch AgriFood Week** en de **Dutch Design Week** in oktober 2016 gehouden. Hiermee verdiepen we onze kennis op het gebied van nuttige foodtech-toepassingen.

PORTFOLIO

Behalve de programma's heeft Brainport Development altijd een schil van losse projecten in portfolio, wat Brainport Development in staat stelt om programma overstijgende ambities voor de Brainportregio toch projectmatig aan te pakken. In 2016 zijn er bijvoorbeeld **drie Europese projecten** opgestart die zich onder andere richten op de versterking van het Vanguard Initiative. Dit is een Europees netwerk bestaande uit dertig industriële regio's die nieuwe technologieën versneld in de markt willen brengen. Hiervoor zijn interregionale platforms in verschillende technologische disciplines opgericht waarin ze samen laten zien wat mogelijk is. Zo zorgt Brainport Development er mede voor dat het bedrijfsleven in de regio nieuwe technologieën omzet naar commercieel haalbare producten, diensten en processen. Een volledig overzicht van alle projecten is te vinden in het projectenoverzicht.

Projectenoverzicht/ portfolio

In het overzicht staan alle projecten die in 2016 liepen. Projecten zijn gerangschikt naar domein, er staat een label van de bijbehorende driver bij en er is aangegeven in welke fase ze zich bevinden. Door te klikken op de naam van het project, verschijnt een actuele beschrijving op de website van Brainport Development of op de website van het project zelf.

Legenda

Status waarin het project zich in 2016 bevond.

- In afwachting van goedkeuring subsidieaanvraag
- Startfase
- Ontwikkelings- of uitvoeringsfase
- Afrondingsfase
- Afgerond

Drivers

- Foodtech
- Health
- Mobility
- Energy

Business	
Clusterprogramma	 High Tech Software Cluster
	 Photon Delta
	 TCI 2016
	 ERICA
	 AR/VR cluster
	 Beagle
Starten en Groeien	 Financieringsgids
	 Business Compass
	 Effective
	 Brainport Networking Financials
	 Next Move
	 Bright Move
	 Startup Delta 2.0
	 Vanguard 3DP
	 XS2I4MS
	 S34GROWTH

Business	
Health 	 Helium
	 Brainport Healthy Living Lab
	 Health Technology Park
Food 	 TripleF
Energy 	 Energie 'Solar op maat'
	 Slimme Wijk
Mobility 	 Landingsplaats Smart Mobility

People	
Algemeen	<ul style="list-style-type: none"> ➤ People Technologiepact ➤ Veerkrachtige arbeidsmarkt 2016-2019 N-B
Schaarste en mismatch	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Brainport Talent Centre ● Digital Jobs ➤ Arbeidsmarktdashboard ➤ Young Brainport Experience programme ➤ Visie Internationalisering Onderwijs ➤ Experiment 55+ Mismatch ● Brabant Talents (network) ➤ Brabant International Students
Leren in Brainport	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Focus & Passie voor Techniek 2.0 ➤ Creative Industry Lab ➤ Leren in Brainport ➤ Brainport School 2016
Lerend Leven	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Experiment Lerend Leven

Technology	
Projecten	<ul style="list-style-type: none"> ➤ AM-Motion ➤ Technologie Signatuur ● Singularity University ● WIRE 2016

Basics	
Projecten	<ul style="list-style-type: none"> ➤ WATIFY ● Dutch Technology Week 2017 ➤ Brainport in bedrijf

International	
Brainport International Programme	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Talent - Invest

Brainport Development N.V.

Emmasingel 11
Postbus 2181
5600 CD Eindhoven

040 751 24 24

info@brainportdevelopment.nl
www.brainportdevelopment.nl